

نام: _____ نام خانوادگی: _____ کلاس: دهم رشته: _____ شماره صندلی: _____	 نام درس: تفکر و سواد رسانه‌ای نام دبیر: _____ تاریخ امتحان: _____ ساعت امتحان: _____ مدت امتحان: ۷۰ دقیقه
---	---

ردیف	سؤالات	نمره
۱	کتاب به رنگ ارغوانی اثر کیست و به چه نکته‌ای اشاره دارد؟	۲
۲	منظور از تکرار و تعمیم را بنویسید.	۲
۳	مفهوم کلیشه یا انگاره سازی را شرح دهید.	۲
۴	رسانه‌ها چند نوع مخاطب دارند؟ معرفی کنید.	۲
۵	فرامتن را در یک پیام رسانه‌ای توضیح دهید.	۲
۶	اقناع را تعریف کنید.	۲
۷	شش مورد از فنون اقناع توسط رسانه‌ها را نام ببرید.	۲
۸	سریال مختارنامه را تحلیل و پیام‌های آن را برای مخاطبان بنویسید.	۶
۲۰	موفق باشید.	جمع نمره

« پاسخنامه »

۱- خانم آلیس واکر، متولد ۱۹۴۴ در ایالت جورجیا، نویسنده مشهور آمریکایی است که به خاطر کتاب به رنگ ارغوانی برنده جایزه پولیتزر شد که از آن با عنوان نوبل ادبیات یاد می شود. خانم واکر در سال ۲۰۱۰ مصاحبه‌ای را در مورد بازنمایی زن موفق در غالب رسانه های امریکا انجام داد که حاوی نکاتی مهم است.

۲- عنصر تکرار در ایجاد کلیشه یا انگاره نقشی کلیدی دارد. تکرار باعث می شود گیرنده پیام به طور ناخودآگاه به تعمیم دست بزند. تعمیم در ذهن مخاطب، هدف اصلی رسانه در انگاره سازی است. روشن است همه افراد هر گروه، مثلاً ایرانیها یا پزشکان، یک گونه نیستند؛ ولی رسانه ها با تکرار و ایجاد تعمیم در ذهن مخاطب، همه اعضای هر جمع را به یک گونه در ذهن گیرندگان پیام، قالب می‌زنند.

۳- اگر رسانه یا رسانه‌ها در بازنمایی واقعیت به شکل خاص اصرار بورزند و در طول زمان و به اشکال مختلف آن را تکرار نمایند، می‌توانند آن بازنمایی را به «کلیشه» یا «انگاره» تبدیل کنند. به بیان دیگر رسانه، راه‌های مجسم کردن برخی گروه‌ها، هویت‌ها و موقعیت‌ها را به ما می‌آموزد.

۴- رسانه ها دو نوع مخاطب دارند: مخاطب فعال و مخاطب منفعل.

۵- به لایه بالایی، که خارج از متن و درون پیام است و شامل اوضاع محیطی، فرهنگی و عوامل بیرونی حاکم بر درک و اثرگذاری پیام است و حتی گاهی مفهوم یا هدف هر پیام را به ضد آن چیزی تبدیل می‌کند که مد نظر تولیدکننده‌اش بوده است، «فرامتن» می‌گویند.

۶- بیشترین هدف زندگی اجتماعی و تفهیم و تفاهم با دیگران و فرستادن پیام، تشویق گیرنده به تغییر رفتار، نگرش، باور، ارزش یا دیدگاه افراد، مطابق نظر فرستنده است که به آن «اقتناع» می‌گویند.

۷- برجسته‌سازی- گواهی دادن ستاره‌ها، نخبگان و مردم عادی- تداعی معانی- ترس- طنز و تکرار

۸- اختیاری.